

Sak 11/18: Klagebehandling av vedtak om lisensfelling av jerv 2018/2019

Innkomne klager

- Det er innkommet en felles klage fra WWF – Verdens naturfond og NOAH – For dyrs rettigheter

Rettslig klageinteresse

I henhold til forvaltningsloven (fvl.) § 28 har *parter og andre med rettslig klageinteresse* klagerett. Klageren må ha en viss tilknytning til saken for å ha klagerett, det vil si å ha interesser av en slik art og styrke at det er rimelig å gi vedkommende et rettskrav på å få avgjort om et forvaltningsvedtak er gyldig eller ugyldig. Organisasjoner har i stor utstrekning rett til å klage for å fremme medlemmenes eller standens interesser, eller for å ivareta ideelle interesser de har som formål å verne om.

Sekretariatet anser at klagerne har en rettslig klageinteresse i saken. Klager varslet sekretariatet den 5. juli om at de ønsket å klage og ba om utvidet frist. Sekretariatet satte ny frist for utfyllende klage til den 31.7.2018. Klagen er mottatt innenfor klagefristen, jf. fvl. § 29.

Hovedinnhold i klagen

Under gjengis de viktigste punktene i klagen. Det vises for øvrig til klagen som også er vedlagt saksframlegget.

- Treårssnittet for antall ynglinger etter hiuttak i region 5 Hedmark er nøyaktig 5 ynglinger, altså akkurat på bestandsmålet for regionen. Det er jervene etter hiuttak som aktivt bidrar inn i neste års bestand, og som derfor må danne grunnlag for vurdering av lisensfellingskvoten. Kvoten på 20 dyr er altfor høy, og basert på misvisende tall.
- Nemnda har i sitt vedtak lagt til grunn at det foreligger hjemmelsgrunnlag for lisensfelling etter naturmangfoldloven § 18 bokstav c i de områdene der det ikke forekommer beitedyr eller foreligger dokumentert skade. Vi mener dette er en feilaktig tolkning av bestemmelsen, jf. også Bernkonvensjonens ordlyd. Jerv gjør ingen skade i de områdene der det ikke er beitedyr, og det foreligger ingen offentlige interesser som kan gi hjemmelsgrunnlag for felling i de rovviltprioriterte områdene i henhold til forvaltningsplan for rovvilt i Hedmark.
- WWF Verdens naturfond og NOAH – for dyrs rettigheter mener at kvoten må drastisk reduseres, og at utvidelsen av fellingsområdet til å gjelde hele fylket må reverseres slik at fellingsområdet sammenfaller med sekretariatets opprinnelige anbefaling.

Om nemndas vedtak

Rovviltnemnda i region 5 fattet i møte den 19. juni 2018 vedtak om kvote og områdeavgrensning for lisensfelling av jerv i Hedmark i 2018/2019. Nemnda vedtok at inntil 20 dyr kan felles på lisensfelling, av disse skal 5 felles innenfor ulvesona. De 2 siste ukene av lisensfellingsperioden oppheves denne områdeavgrensningen hvis det gjenstår dyr av kvoten på 5. Områdeavgrensningen for lisensfelling begrunnes med at uttaket i hovedsak bør skje i områder der beitedyr skal være prioritert, jf.

forvaltningsplan for rovvilt i Hedmark, og hvor det er skadepotensial for jerveskader på sau og tamrein. Videre begrunnes fastsettelse av en egen kvote innenfor ulvesona med at det må være plass for ordinær næringsvirksomhet og bruk av områdene innenfor ulvesonen til natur-, friluftsliv og jakt. Kvoten fastsettes for å unngå at ulvesonen blir et tilnærmet rovviltreservat.

Sekretariatets kommentarer til klagerens anførsler

Sekretariatet har i saksframlegget for sak 10/18 lagt fram kunnskapsgrunnlag og faglige og juridiske sider ved saken. Disse vurderingene utgjør begrunnelsen for rovviltnemndas vedtak. Unntaket gjelder utvidelsen av lisensfellingsområdet til å omfatte hele region 5. Sekretariatet har i sitt saksframlegg vurdert hjemmelsgrunnlag for lisensfelling av jerv innenfor regionen og kommet til at det med hensyn til skadepotensiale foreligger rettslig grunnlag for lisensfelling etter nml § 18 bokstav b i hele grønn sone samt en del av blå sone som omfatter Sølendalen beitelag sine beiteområder (jf. forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark). Videre har sekretariatet kommet til at det ikke foreligger hjemmelsgrunnlag etter nml § 18 b eller c i øvrige områder.

I henhold til forvaltningsloven § 33 skal underinstansen (i dette tilfellet rovviltnemnda) foreta de undersøkelser klagen gir grunn til. Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet. Sekretariatet anser at det er sentralt i en klagebehandling om saken på vedtakstidspunktet var tilstrekkelig opplyst, og om det gjennom klagen har fremkommet opplysninger som ikke var kjent for nemndene på vedtakstidspunktet. De fleste momentene som anføres i klagen er vurdert og redegjort for i saksframlegget til sak 10/18. Sekretariatet vil i det følgende kommentere de viktigste anførselene i klagen.

Om kvotestørrelse

Klagerne anfører at nemndas vedtak må baseres på nettotall og ikke bruttotall over antallet ynglinger av jerv. Sekretariatet viser til at nemnda har fått forelagt oversikt over både antallet ynglinger og avgang gjennom de senere år. Nemnda har fått forelagt den siste tilgjengelige vitenskapelige kunnskapen om jervens bestandsstatus og -utvikling i Hedmark. Etter sekretariatets oppfatning er det ikke er framkommet nye opplysninger om bestandsstatus som ikke var kjent for nemnda ved vedtakstidspunkt.

Om fellingsområde og hjemmelsgrunnlaget for felling

Klagerne anfører at det ikke foreligger et tilstrekkelig hjemmelsgrunnlag for lisensfelling innenfor ulvesonen og krever at lisensfellingsområdet må avgrenses til det området som ble anbefalt av sekretariatet. Det påpekes at det ikke er vist til hjemmelsgrunnlaget etter nml 18 i rovviltnemndas begrunnelse for å åpne for lisensfelling i rovviltprioritert område.

For at lisensfelling kan tillates må det foreligge et rettslig grunnlag iht. Nml. § 18 første ledd bokstav b eller c. Vedtak kan likevel bare fattes dersom uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen måte. Sekretariatet mener det er sentralt i klagebehandlingen om hjemmelsgrunnlaget er vurdert og begrunnet i nemndas vedtak.

Nemnda har begrunnet vedtaket om å åpne for lisensfelling innenfor ulvesonen som følger:

Det må være plass for ordinær næringsvirksomhet og bruk av områdene innenfor ulvesonen til natur-, friluftsliv og jakt. For å unngå at ulvesonen blir et tilnærmet rovviltreservat, skal 5 jerver av de 20 felles innenfor ulvesonen. De siste 2 ukene oppheves denne områdegrensen hvis det gjenstår dyr av kvoten på 5.

Sekretariatet anser at forholdene som er nevnt i nemndas begrunnelse for å åpne for lisensfelling innenfor ulvesonen er rettet mot oppnåelse av nml § 18 bokstav c, men er enig i at dette ikke tydelig fremgår av vedtaket. Sekretariatet anser likevel at det er gitt en tilstrekkelig begrunnelse for denne delen av vedtaket.

For øvrige områder er vedtaket blant annet begrunnet med hensynet til skadepotensialet og dermed oppfyllelse av nml § 18 bokstav b:

Uttaket bør i hovedsak skje i områder der beitedyr skal være prioritert, jf. forvaltningsplan for rovvilt i Hedmark, og hvor det er skadepotensial for jerveskader på sau og tamrein.

Sekretariatene kan forøvrig ikke se at det er framkommet opplysninger i klagen som ikke var kjent for nemnda på vedtakstidspunkt.

Konklusjon

Sekretariatet legger til grunn at nemnda har hatt tilgang til den nødvendige og eksisterende kunnskap for å fatte et gyldig vedtak, jf. nml. § 8, jf. også fvl. § 17. Sekretariatet mener at vedtaket er tilstrekkelig begrunnet, og kan ikke se at det i klagen er kommet fram nye momenter som tilsier en omgjøring av rovviltnemndas vedtak av 19.6.2018, sak 10/18.

Sekretariatets innstilling:

1. Om rettslige forhold:

Rovviltnemnda viser til at klagen har innkommet innen fristen. Det anses at klagerne har rettslig klageinteresse i henhold til forvaltningsloven § 28.

2. Nemndas klagebehandling:

Rovviltnemnda legger til grunn at nemnda har hatt tilgang til den nødvendige og eksisterende kunnskap for å fatte et gyldig vedtak om kvotens størrelse, jf. nml. §§ 8 og 10 jf. også fvl. § 17. Rovviltnemnda kan ikke se at det er innkommet nye opplysninger eller andre hensyn som ikke var kjent på vedtakstidspunktet. Vedtaket ansees også tilstrekkelig begrunnet.

Nemnda vil likevel presisere at begrunnelsen for å åpne for lisensfelling innenfor ulvesonen er rettet mot oppnåelse av hjemmelsgrunnlaget etter nml § 18 bokstav c. Begrunnelsen for å åpne for lisensfelling i øvrige områder er rettet mot oppnåelse av hjemmelsgrunnlaget etter nml § 18 bokstav b.

Klagen tas etter dette ikke til følge. Rovviltnemnda opprettholder sitt vedtak av 19.6.2018 i sak 10/18, og klagen oversendes Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse, jf. forvaltningsloven § 33, fjerde ledd.